

Кучма Володимир

(науковий керівник: д.е.н., доцент, професор кафедри менеджменту,
публічного управління та персоналу ЗУНУ Августин Р.Р.)

УПРАВЛІННЯ МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНИМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯМ ЗАКЛАДУ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

Одним з основних системних чинників, які суттєво впливають на ефективність функціонування будь-якого закладу охорони здоров'я, як наслідок, на його динамічний розвиток, є матеріально-технічне забезпечення поточної та перспективної діяльності. Під впливом саме цього чинника має досягатися така важлива умова стабільно тривалої й ефективної діяльності медичного закладу як збалансованість між потребами діяльності та ресурсами, які їх забезпечують.

Потреби, як правило, носять необмежений характер, на відміну від ресурсів, обмежених через їхню відсутність як таку або через складність отримання. Для дотримання цієї умови заклад охорони здоров'я має визначити й реалізувати системно пов'язані етапи процесу матеріально-технічного забезпечення, запорукою чого є побудова надійного механізму, покликаного створити основу для розроблення системи інституційних елементів, необхідних для розподілу і перерозподілу ресурсів медичною установою та її структурними підрозділами, а також трансформації ресурсів з однієї форми в іншу.

Основним завданням закладів охорони здоров'я з організації та управління матеріально-технічним забезпеченням є своєчасне, безперебійне і комплексне забезпечення ресурсами відповідно до встановлених планових завдань [1].

Управління матеріально-технічним забезпеченням є підґрунтям ефективної роботи закладу охорони здоров'я. Даний процес виконує низку функцій, основними серед яких є: визначення потреби закладів охорони здоров'я та їхніх структурних підрозділів у матеріальних

ресурсах; вивчення джерел забезпечення матеріальними ресурсами; організація доставки матеріальних ресурсів до місця споживання; раціональне та економне використання матеріальних ресурсів; розробка шляхів поліпшення використання місцевої сировини й матеріалів; організація правильного зберігання матеріальних цінностей; оптимізація обсягів постачання матеріально-технічних ресурсів [2].

Основні цілі процесу управління матеріально-технічним забезпеченням можна визначити як: 1) забезпечення безперервного потоку матеріально-технічних ресурсів(сировини, комплектуючих, допоміжних матеріалів), необхідних організації; 2) своєчасне та повне визначення потреби організації в сировині, матеріалах, інструментах та інших ресурсах, розроблення норм їх витрат; 3) управління запасами, яке передбачає визначення запасів та витрат, що пов'язані з ними, до мінімально необхідного рівня при забезпеченні безперервності діяльності, підвищення якості матеріально-технічних ресурсів; 4) пошук і встановлення надійних зв'язків з постачальниками для забезпечення прискореного пересування всіх матеріально-технічних ресурсів від постачальників при мінімальних транспортних і інших витратах[3].

У результаті аналізу організації матеріально-технічного забезпечення виявляються проблеми, до яких належать:

1. Оптимальні терміни постачання матеріально-технічних ресурсів, готової продукції і надання послуг. Запізнення в закупівлях може зірвати графік, що призведе до великих витрат, а куплені раніше наміченого терміну матеріали потребують додаткових витрат на їх утримання.

2. Оптимальний розмір партії постачання, тобто дотримання точної відповідності між об'єктом постачань і потребами в них. Надлишок або недостатній об'єм матеріально-технічних ресурсів, що поставляються, негативно впливає на обігові кошти і спричиняє додаткові витрати при відновленні оптимального балансу.

3. Підтримка і підвищення якості. Продукція, матеріали або

послуги повинні поставлятися необхідного рівня якості, інакше кінцевий продукт не відповідатиме прийнятим стандартам, що приведе до зростання логістичних витрат. Витрати на доведення якості до стандартного рівня можуть бути досить значними. Необхідно постійно підвищувати якість постачання і забезпечувати конкурентоспроможність товарів і послуг, що вимагає уваги для якості матеріалів, не купуються.

4. Пошук і закупівля товарів і послуг за мінімальними цінами. Ця проблема особливо актуальна для бюджетних організацій, які працюють в умовах обмеженого фінансування.

5. Пошук постачальників і розвиток відносин з ними. Для вибору постачальника необхідно проводити ретельний пошук і аналіз можливих постачальників, причому аналіз бажано проводити за декількома критеріями, наприклад, за якістю пропонованої продукції, можливістю своєчасної доставки, ціни, сервісу і т.д. також важливим критерієм є оцінка ризику при здійсненні закупівель.

Таким чином, одним з основних завдань управління матеріально-технічним забезпеченням закладу охорони здоров'я є створення таких умов функціональної діяльності, які, з одного боку, сприяли б підвищенню результативності діяльності медичного закладу і реалізації його економічних інтересів, а з другого – забезпечували б нормальну життєдіяльність медичних працівників і їхніх родин, тобто сприяли реалізації особистісних і суспільних інтересів.

Використані джерела

1. Збагерська Н.В. Матеріально-технічне забезпечення підприємства: Інтерактивний комплекс навчально-методичного забезпечення. Рівне: НУВГП, 2006. 150 с.
2. Економіка підприємства / за ред. Акад. С.Ф. Покропивного. 2-ге вид., перероб. та доп. К.: КНЕУ, 2013. 402 с.
3. Модернізація менеджменту та публічного управління в системі охорони здоров'я / кол. монографія за науковою ред. д.е.н. Шкільняка М.М., д.е.н. Желюк Т.Л. Тернопіль, Крок. 2020. 560 с.